

К. е. н. Олійник Т. І., Казка А. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПЕРЕШКОД РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ УКРАЇНИ

Ресторанне господарство – це сфера послуг народного господарства, яка об'єднує підприємства, що виготовляють однорідну продукцію і працюють на одному товарному ринку, використовуючи єдині або схожі технології та однакові фактори виробництва. Особливістю ресторанного господарства є те, що цей вид діяльності поєднує декілька функцій:

- функцію харчової промисловості (виробляє їжу);
- функцію торгівлі (продає їжу);
- функцію тільки ресторанного господарства, яка належить до сфери обслуговування (організація споживання їжі).

Предметом досліджень багатьох науковців є тенденції розвитку ресторанного господарства в Україні за роки незалежності. Найвідомішими науковцями, які досліджували динаміку розвитку ресторанного господарства є: А. О. Аветисова [1], В. А. Антонова, Г. Т. П'ятницька [4], О. В. Борисова [2], П. О. Заремба, В. В. Кривошей, М. М. Ляшук [3] та інші.

Для визначення рівня розвитку ресторанного бізнесу в країні використовують: показники кількості підприємств РГ; показники товарообігу і прибутковості ресторанного бізнесу; показники структури працюючих за віком, освітою, статтю; показники насиченості підприємствами ресторанного господарства відносно кількості населення; показники плинності кадрів [5].

Ресторанне господарство України в останні роки має регресивну кризову тенденцію розвитку. Кількість суб'єктів господарювання постійно змінюється в усіх сегментах і типах діяльності. Забезпеченість населення закладами ресторанного господарства і посадковими місцями продовжує погіршуватись і в декілька разів нижча за світовий рівень. Все це відбувається на фоні, коли ресторанне господарство у різних країнах світу розвивається швидкими темпами, відраховує податкові надходження до бюджету, забезпечує новими робочими місцями населення країн, виконує соціальну функцію харчування і організації дозвілля

населення, притягує туристичні потоки, та опосередковано створює умови для отримання доходів від діяльності підприємств ресторанного господарства [3].

На українському ресторанному ринку спостерігаються дві тенденції: розвиток закладів ресторанного господарства у структурі інших закладів (торговельних центрів, готелів, спортивно-розважальних центрів тощо) та, як самостійних окремих структурних одиниць. Безпосередню діяльність з постачання й виробництва їжі, як окремі підприємства ресторанного господарства, здійснюють приблизно 50 % підприємств, інші 50 % зосереджені в структурі підприємств. За статистичними даними, за період з 2003 по 2016 рр. спостерігається постійне зниження кількості ресторанних закладів.

Можна виділити основні бар'єри та проблеми успішного розвитку ресторанного бізнесу в Україні в сучасних умовах, зокрема:

- військові дії в країні та кризові соціально-економічні явища в усіх сферах економіки та суспільства в цілому;
- незацікавленість державних органів влади у співпраці з підприємствами ресторанного господарства, відсутні спеціальні програми підтримки галузі та розвитку малого бізнесу у сфері ресторанного господарства;
- недостатня якість національної сировини та не налагоджена система логістики та постачання національних продуктів харчування через те що перевага постійно надається іноземним партнерам та імпортним товарам;
- зниження купівельної спроможності та доходів населення;
- підвищення рівня цін та інфляції, зростання витрат на комунальні платежі через збільшення вартості споживчого кошика, зростання загальних постійних витрат українців, унаслідок чого ресторани послуги, послуги розваг, відпочинку та дозвілля трансформуються у статті необов'язкових родинних витрат;
- постійне збільшення операційних витрат підприємств;
- неузгодженість закладів ресторанного господарства з підприємствами сфери рекреаційного бізнесу та гостинності;
- недостатня інформатизація ресторанного бізнесу;
- управлінська діяльність має низьку ефективність;
- розміщення ресторанів на території міст та регіонів має нераціональний характер;

- недостатньо спеціалістів з кваліфікацією, які зможуть на достатньому рівні обслужити гостей з інших країн;
- проблема управління якістю та обслуговування.

Список використаних джерел:

1. Аветисова А. О. Ресторани виходять із кризи: досвід і проблеми / А. О. Аветисова // Торгівля і ринок України : зб. наук. праць. – 2011. – № 31 (1). – С. 3–8.
2. Борисова О. В. Тенденції розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні / О. В. Борисова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг: зб. наук. пр. : у 2-х ч. / Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі ; [редкол.: О. І. Черевко (відпов. рід.) та ін.]. – Х., 2012. – Вип. 1(15), ч. 2. – С. 331–338.
3. Ляшук М. М. Сучасний стан розвитку підприємств ресторанного господарства в системі споживчих товариств / М. М. Ляшук // Вісник Львівської комерційної академії. Серія – гуманітарні науки : зб. наук. праць. – 2015. – № 8. – С. 125.
4. П'ятницька Г. Т. Ресторанне господарство України: ринкові трансформації, інноваційний розвиток, структурна переорієнтація : моногр. / Г. Т. П'ятницька. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 465 с.
5. Статистичний бюлетень «Мережа роздрібної торгівлі та ресторанного господарства підприємств на 1 січня 2014 р.» [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України, 2014. – Режим доступу : <http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat-u/publbtorg-u.html>

Онишкевич Н. О., к. е. н. Левкович О. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

На теперішньому етапі розвитку в Україні існує велика кількість проблем фінансово-економічного, політичного й соціального характеру, які мають істотний вплив на розвиток фінансових ринків. Головними напрямками стабільної діяльності економіки та забезпечення національного достатку можна вважати урівноваження державних фінансів та результативну роботу фінансових ринків.

Як стверджує В. Д. Базилевич: «Страховий ринок являє собою складну багатофакторну, динамічну, структурну систему економічних відносин, що утворюються з приводу забезпечення потреби в страховому захисті» [3].

Ринок страхування займає важливу позицію в системі механізмів фінансового забезпечення суспільства від комерційних, технічних, правових і політичних ризиків, являючись необхідною частиною економічної інфраструктури України. Страхування слугує для об'єднання ресурсів, які націлені на організацію безпеки економіки.